

İhracat ve ithalat bedellerinin tevsik zorunluluğu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	27192137-105[Mük.257/2018-423]-E.65695
Tarih	23.08.2019

T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Kayseri Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 27192137-105[Mük.257/2018-423]-E.65695

23.08.2019

Konu : Bankacılık sisteminin gelişmediği ülkelerden yapılan alımlara ilişkin
tevsik zorunluluğu

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden; İran ve Irak gibi bankacılık sektörünün gelişmediği ülkeler ile yapılan ihracat ve ithalat işlemlerine ait bedellerin banka üzerinden ödenmesinin mümkün olmadığı durumlarda, nakit olarak ödemelerin gerçekleştirildiği belirtilerek bu işlem dolayısıyla Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesi ile mükerrer 355 inci maddesi uyarınca cezai işlem uygulanıp uygulanmayacağı hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "İspat Edici Kağıtlar" başlıklı 227 nci maddesinin birinci fıkrasında "*Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*" hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanunun mükerrer 257 nci maddesinde, mükelleflere muameleleri ile ilgili tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etmeleri zorunluluğunu getirme ve bu zorunluluğun kapsamını ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslarını belirleme hususlarında Bakanlığımıza yetki verilmiştir.

Bu yetkiye dayanılarak tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar (5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka, 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununa göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı A. Ş.) tarafından düzenlenen belgelerle tevsiki uygulamasının usul ve esasları 469, 479 ve 480 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 459 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirlenmiştir.

Bu bağlamda, tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu kapsamına; Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında fatura almak zorunda olan birinci ve ikinci sınıf tüccarların, serbest meslek erbabının, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarların, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin ve vergiden muaf esnafın, kendi aralarında ve tevsik zorunluluğu kapsamında olmayanlarla yapacakları, 7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemeleri girmekte olup, yine mezkûr Tebliğde belirlenen tahsilat ve ödemeler ise tevsik zorunluluğu dışında tutulmuştur.

Buna göre, bahse konu uygulama kapsamında, ithalat bedellerinin ödenmesine ve ihracat bedellerinin tahsilatına ilişkin olarak Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinde yer alan yetki çerçevesinde herhangi bir düzenleme veya belirleme yapılmadığından, mezkûr Kanun uygulamaları açısından, ihracat bedeli tahsilatlarının veya ithalat bedeli ödemelerinin, aracı finansal kuruluşlar aracılığı ile yapılması ve bunlar tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026